ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK I   Warszawa, dnia 8 września 1937 r.   Nr 12

TREŚĆ:

55.

ZARZĄDZENIE KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO

dla obszaru województwa pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego.

z dnia 31 sierpnia 1937 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 1 czerwca 1937 r., ustalającemu warunki pracy i płacy dla robotników, zatrudnionych przy obróbce kamienia na obszarze powiatu kościerskiego.

Na podstawie § 23 rozporządzenia z dnia 3 września 1919 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu de-

mobilizacji gospodarczej (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 1 czerwca 1937 r., ustalającemu warunki pracy i płacy dla robotników, zatrudnionych przy obróbce kamienia na obszarze powiatu kościerskiego, nadaję moc obowiązującą, poczynając od dnia 1 czerwca 1937 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączniku do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy.

Komisarz Demobilizacyjny:
(—) *inż. H. Zagrodzki*

1 zał.

Zał. do zarz. Kom. Demobil. z dn. 31.VIII. 1937 r.

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo Rozjemcza w Gdyni, ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 351), działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456), w celu załatwienia zatargu, dotyczącego warunków pracy i płacy dla robotników zatrudnionych przy obróbce kamienia w powiecie kościerskim, na posiedzeniach w dniach 28 kwietnia, 4 i 7 maja oraz 1 czerwca 1937 r. w lokalu Inspektoratu Pracy 60-go obwodu w Gdyni, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456)

Przewodniczący:	*inż. Józef Helbrecht* *inspektor pracy 60 obwodu*
Ławnicy ze strony pracodawców:	*Wojciech Jabłczyński* *Józef Skarżyński* *Bolesław Ćwikła*
Ławnicy ze strony pracowników:	*Jan Tusk,* *Jan Cichocki* *Władysław Brześkowski,*

w obecności następujących uczestników zatargu:

ze strony pracodawców:

1. Powiatowego Zarządu Drogowego na powiat kościerski w osobie Kierownika Powiatowego Zarządu Drogowego inż. Siadkowskiego,

2. Firmy Ignacy Świderski w Kościerzynie w osobie Ignacego Świderskiego,

3. Firmy Czarnawałów i Handtke w Kościerzynie w osobie Handtke,

ze strony pracowników:

Związek Robotników i Rzemieślników ZZP. w osobach: Franciszka Rochowiaka, sekretarza okręgowego tegoż Związku i delegatów Franciszka Wiecherta i Augustyna Zichorza z Kościerzyny,

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron, prowadzących spór, do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) wydaje następujące orzeczenie:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje przy wszystkich pracach zawodu kamieniarskiego w zakresie obróbki i tłuczenia kamienia, prowadzonych na terenie powiatu kościerskiego, niezależnie od charakteru i kierownictwa tych prac.

§ 2.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników dokonywa się w myśl obowiązujących przepisów w tym zakresie.

Z prawa pierwszeństwa w przyjmowaniu do pracy korzystają przede wszystkim pracownicy miejscowi, przy koniecznej zaś redukcji zwolnieniu podlegają pracownicy pozamiejscowi.

§ 3.

Czas pracy, przerwy w pracy, urlopy i wypłaty zarobków regulują ustawy i rozporządzenia.

§ 4.

Każdy pracownik winien otrzymać książeczkę obrachunkową, niezależnie od ilości zatrudnionych pracowników.

§ 5.

Ustala się następujące minimalne stawki płacy za godzinę:

1. Kamieniarz (kostkarz łebkarz) . . . . 0.60 zł
2. Kamieniarz przy tłuczeniu kamieni (tłuczeń szosowy i kolejowy) . . . . . . 0.52 zł

§ 6.

Przy stosowaniu systemu akordowego stawki jednostkowe za pracę w akordzie winny być obliczone w taki sposób, aby zarobek ogólny pracownika akordowego był co najmniej o 20% wyższy od płacy dniówkowej pracownika odpowiedniej kategorii.

§ 7.

Orzeczenie niniejsze zastępuje z mocy samego prawa wszelkie postanowienia układów zbiorowych, których posta-

wienia byłyby mniej korzystne, niż postanowienia orzeczenia niniejszego.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla pracowników, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 8.

Strony, występujące w niniejszym orzeczeniu, mają prawo i obowiązek wzajemnej interwencji we wszelkich sprawach powstających na tle niniejszego orzeczenia.

§ 9.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 31 maja 1938 r. i przedłuża się automatycznie na każdy rok następny, o ile którakolwiek ze stron nie wypowie orzeczenia na jeden miesiąc przed upływem jego ważności.

Na wypadek powstania stanu bezumownego stawki godzinowe, ustalone niniejszym orzeczeniem, obowiązują aż do czasu zawarcia i wejścia w życie nowego układu zbiorowego lub nowego orzeczenia.

Komisja Pojednawczo-Rozjemcza w Gdyni wzywa strony, aby się oświadczyły w terminie do dnia 10 czerwca 1937 r., czy orzeczenie przyjmują.

Gdynia, dnia 1 czerwca 1937 r.

Przewodniczący

Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni

(—) *inż. Józef Helbrecht*

Ławnicy ze strony pracodawców:

(—) *Bolesław Ćwikła*

(—) *Wojciech Jabłczyński*

(—) *Józef Skarżyński*

Ławnicy ze strony pracowników:

(—) *Tusk Jan*

(—) *Cichocki Jan.*

56.

ZARZĄDZENIE KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO

dla obszaru wojewódzkiego pomorskiego, miasta i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów szubińskiego i wyrzyskiego

z dnia 1 września 1937 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 8 czerwca 1937 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w przemyśle ogólnym na obszarze miasta i powiatu Starogard.

Na podstawie § 23 rozporządzenia z dnia 3 września 1919 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu demobilizacji gospodarczej (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczenie Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni z dnia 8 czerwca 1937 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w przemyśle ogólnym na obszarze miasta i powiatu Starogard, nadaję moc obowiązującą, poczynając od dnia 8 czerwca 1937 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączeniu do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy.

Komisarz Demobilizacyjny:

(—) *inż. H. Zagrodzki*

1 zał.

Zał. do zarz. Kom. Demobil. z dn. 1.IX. 1937 r.

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo Rozjemcza w Gdyni, ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 351), działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456), w celu załatwienia zatargu w przemyśle ogólnym na obszarze miasta i powiatu Starogard, na posiedzeniach w dniach 7 i 8 czerwca 1937 r. w lokalu Inspektoratu Pracy 60 obwodu w Gdyni, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456)

Przewodniczący: *inż. Józef Helbrecht*
insp. pracy 60 obwodu

Ławnicy ze strony pracodawców: *Józef Skarżyński*
Stefan Jankowski
Franciszek Guttman

Ławnicy ze strony pracowników: *Jan Cichocki*
Jan Tusk
Włodz. Zborowski,

w obecności następujących uczestników zatargu:

ze strony pracodawców:

Związek Pracodawców na Starogard Miasto z Powiatem w osobie Mariana Palickiego, dyrektora Związku Fabrykantów w Bydgoszczy, delegata Związku Pracodawców na Starogard,

ze strony pracowników:

Związek Robotników i Rzemieślników Zjednocz. Zawod. Polskiego w Bydgoszczy w osobie Franciszka Rochowiaka, delegata tegoż Związku,

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu głosów stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron, prowadzących spór, do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) wydaje następujące orzeczenie:

§ 1.

Ustala się na obszarze miasta i powiatu Starogard dla przemysłu ogólnego, z wyłączeniem przemysłu budowlanego, ceramicznego, tartacznego i poligraficznego następujące minimalne stawki płac za godzinę:

Kategoria pracowników	Starogard groszy	Skórcz groszy	Zblewo i inne miejscowości groszy
Rzemieślnik do 3 lat	64	57	54
„ po 3 latach	73	66	63
„ „ 6 „	77	70	66
Robotnik od 16 — 18 lat . . .	28	24	23
„ „ 18 — 20 „ . . .	41	37	36
„ ponad 20 lat	55	50	47
„ przyuczony	58	53	50
Robotnica od 16 — 18 lat . . .	25	23	22
„ „ 18 — 20 „ . . .	27	24	23
„ ponad 20 lat	32	29	28
„ przyuczona	40	37	34
Woźnice otrzymują dodatek tyg. .	235	210	200

§ 2.

Na wypadek stosowania systemu akordowego stawki jednostkowe za pracę w akordzie powinny być ustalone w taki sposób, aby zarobek ogólny pracownika akordowego był co najmniej o 15% wyższy od płacy dniówkowej pracownika odpowiedniej kategorii.

§ 3.

Orzeczenie niniejsze zastępuje z mocy samego prawa wszelkie postanowienia układów zbiorowych, których postanowienia byłyby mniej korzystne, niż postanowienia orzeczenia niniejszego.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla pracowników, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 4.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 8 czerwca 1937 r. do dnia 31 grudnia 1937 r. i przedłuża się automatycznie o każdy rok następny, o ile którakolwiek ze stron nie wypowie orzeczenia na jeden miesiąc przed upływem jego ważności.

Komisja Pojednawczo-Rozjemcza w Gdyni wzywa strony, aby się oświadczyły w terminie do dnia 18 czerwca 1937 r., czy orzeczenie przyjmują.

Gdynia, dnia 8 czerwca 1937 r.

Przewodniczący

Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Gdyni

(—) *inż. Józef Helbrecht*

Ławnicy ze strony pracodawców:

(—) *Franciszek Guttmann*

(—) *J. Skarżyński*

(—) *St. Janowski*

Ławnicy ze strony pracowników:

(—) *Włodzimierz Zborowski*

(—) *Jan Tusk*

(—) *Jan Cichocki*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 93179. 2.IX.1937. 1000.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 30 gr.**